C/2024/1763

22.3.2024

P9_TA(2023)0323

Aserbaidžaanis vangistatud dr Qubad İbadoğlu juhtum

Euroopa Parlamendi 14. septembri 2023. aasta resolutsioon Aserbaidžaanis vangistatud dr Qubad İbadoğlu juhtumi kohta (2023/2832(RSP))

(C/2024/1763)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Aserbaidžaani kohta,

— võttes arvesse kodukorra artikli 144 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 4,

A. arvestades, et tuntud poliitökonomisti ja silmapaistvat opositsioonitegelast Qubad İbadoğlut rünnati 23. juulil 2023. aastal jõhkralt ja ta peeti meelevaldselt kinni ning teda hoitakse kahtlaste süüdistuste alusel endiselt vanglas, tal ei lubata oma pere ega advokaadiga vabalt suhelda ning väidetavalt on teda ebainimlikult koheldud;

B. arvestades, et ta on tuntud selle poolest, et ta on Aserbaidžaani valitsust eelkõige korruptsiooni, riigi rahanduse ebatõhusa juhtimise ja eelarve läbipaistmatuse pärast kritiseerinud; arvestades, et ta on Aserbaidžaani demokraatia- ja heaoluliikumise – mille registreerimisest on järjepidevalt keeldutud – esimees;

C. arvestades, et Qubad İbadoğlut ähvardab väljamõeldud süüdistuse alusel kuni 12-aastane vanglakaristus;

D. arvestades, et väidetavalt on tal tõsised terviseprobleemid, mis vajavad ravi; arvestades, et 5. septembril 2023. aastal võttis Euroopa Inimõiguste Kohus vastu ajutised meetmed, millega anti Aserbaidžaani valitsusele korraldus võtta tema tervise kaitsmiseks kiiresti midagi ette; arvestades, et tema koduarestipalvet keelduti täitmast;

E. arvestades, et usaldusväärsete sõltumatute organisatsioonide andmeil on Aserbaidžaanis praegu 200 poliitvangi, sealhulgas ajakirjanikke, kodanikuõiguste aktiviste ja opositsioonipoliitikuid; arvestades, et Aserbaidžaani inimõiguslasi, näiteks Mahammad Mirzalit, on ähvardatud ka väljaspool riigipiire;

1. nõuab, et Qubad İbadoğlu viivitamata tingimusteta vabastataks; nõuab, et talle antaks kohe võimalus vajalikku arstiabi ja ravimeid saada; rõhutab, et tema vastu esitatud süüdistused on väljamõeldud, need on esitatud tema kodanikuaktiivsuse tõttu ja on poliitiliselt motiveeritud;

2. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat, Euroopa välisteenistust ja liikmesriike üles mõistma Aserbaidžaanis inimõiguste ja demokraatiapõhimõtete ränga rikkumise hukka ning tõstatama sellised juhtumid nagu Qubad İbadoğlu juhtum kõigil kahepoolsetel kohtumistel ja läbirääkimistel, mida peetakse tulevase partnerluslepingu üle, mille allkirjastamise tingimuseks peaks olema kõigi poliitvangide vabastamine;

3. nõuab tungivalt, et Aserbaidžaani ametivõimud vabastaksid kõik poliitvangid, sõltumatud ajakirjanikud ja inimõiguste kaitsjad, loobuksid kõigist nende vastu esitatud poliitiliselt motiveeritud süüdistustest ja lõpetaksid välismaal toime pandavad repressioonid;

4. nõuab, et Qubad İbadoğlu väidetava väärkohtlemise ja tema nõuetekohase menetluse õiguse rikkumise kohta korraldataks sõltumatu uurimine; kutsub Aserbaidžaani ametivõime ühtlasi üles tema sugulastele seatud riigist lahkumise keeldu tühistama;

5. kutsub ELi delegatsiooni üles Qubad İbadoğlu juhtumit toetama, jälgides tema kohtuprotsessi, külastades teda kinnipidamisasutuses ja hoides end tema terviseseisundiga kursis;

6. kutsub Aserbaidžaani üles oma kodanike inimõigusi kaitsma ning tagama väljendus-, kogunemis- ja ühinemisvabaduse õiguse rahumeelseks kasutamiseks vaba ja turvalise keskkonna;

7. nõuab, et kogu maailmas rakendatava inimõiguste rikkujate vastase ELi sanktsioonirežiimi kohaselt kehtestataks ELi sanktsioonid Aserbaidžaani ametnikele, kes on inimõiguste ränki rikkumisi toime pannud;

8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Aserbaidžaani presidendile, valitsusele ja parlamendile.